

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

факультет медико-фармацевтичних технологій

кафедра косметології і ароматології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: ХІМІЧНІ ПЛІНГИ: ЗАСТОСУВАННЯ ПРИ КОРЕКЦІЇ
КОСМЕТИЧНИХ НЕДОЛІКІВ**

Виконав: здобувач вищої освіти групи

ТПКЗ 19м (4,6) ДВ – 01а

спеціальності: 226 Фармація, промислова

фармація, освітньої програми Технології

парфумерно-косметичних засобів

Анжела ПРОЦЕНКО

Керівник: доцент закладу вищої освіти

кафедри косметології і ароматології, к.мед.н.

Олександр ПАСІЧНИК

Рецензент: доцент закладу вищої освіти

кафедри клінічної фармакології і клінічної

фармації, к.мед.н., доцент

Олена АНДРЕЄВА

Харків – 2024 рік

АНОТАЦІЯ

В роботі наведено наукове обґрунтування косметичних ефектів пілінгів, їх порівняльний аналіз, покладений в основу патогенетично обґрунтованого способу корекції косметичних недоліків шкіри обличчя і шиї, і є актуальною науковою задачею, що належить до провідних напрямів наукових досліджень сучасної дерматології та косметології.

В роботі показано, що для ефективної корекції змін шкіри обличчя необхідно проводити хімічний пілінг. Пілінги впливають на візуальні характеристики шкіри. Після хімічного пілінгу показник вираженості зморшок за шкалою Мерц зменшився, індекс дисхромії Масі знизився.

Ключові слова: хімічний пілінг, косметичний недолік, корекція.

ABSTRACT

The paper presents the scientific justification of the cosmetic effects of peelings, their comparative analysis, which is the basis of a pathogenetically justified method of correcting cosmetic defects of the skin of the face and neck, and is an actual scientific task that belongs to the leading directions of scientific research in modern dermatology and cosmetology.

The work shows that for effective correction of facial skin changes, it is necessary to carry out chemical peeling. Peels affect the visual characteristics of the skin. After chemical peeling, the wrinkle severity index according to the Mertz scale decreased, the Massey dyschromia index decreased.

Keywords: chemical peeling, cosmetic defect, correction.

Зміст

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПОЛОЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНОГО ПІЛІНГУ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ ..	6
1.1. Теоретичні основи розкриття поняття «хімічний пілінг».....	6
1.2. Показання та протипоказання щодо проведення хімічного пілінгу	12
1.3. Підготовка та особливості проведення хімічного пілінгу	14
1.4. Опис видів хімічного пілінгу	17
Висновки до I розділу	25
РОЗДІЛ II. ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ШКІРИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІЛІНГУ.....	27
2.1. Висвітлення проблеми шкіри.....	27
2.2. Типи шкір, які слід ураховувати під час проведення хімічного пілінгу	33
2.3. Відновлення шкіри після проведення хімічного пілінгу	35
Висновки до II розділу.....	36
РОЗДІЛ III. ОСНОВНІ ПРАВИЛА, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ РОБОТУ В КОСМЕТИЧНИХ САЛОНАХ.....	38
3.1. Правила, дотримання яких гарантує безпеку обслуговування в косметичних салонах	38
3.2. Підготовка робочого місця до проведення хімічного пілінгу	40
3.3. Загальні правила поведінки працівників в салоні краси.....	40
3.4. Санітарні норми в Україні для перукарень і салонів краси.....	42
Висновки до III розділу	44
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48

ВСТУП

Актуальність теми. Усім відомо, що обличчя – це наша візитна картка. Красиве, догляне обличчя завжди приємно бачити. Люди, красиві від природи зустрічаються дуже рідко. Частіше – це результат правильного догляду за своєю зовнішністю. Говорять, що «по одягу зустрічають...», це вираження має більш широке значення. При інших рівних умовах, красивій людині легше добитися бажаного: влаштуватися на роботу, укласти вигідний контракт, завоювати увагу людини, що сподобалася і так далі. У більшій мірі краса особи залежить від стану шкіри. Але, на жаль, згодом і по різних причинах (погода, хвороби, травми) шкіра втрачає свою привабливість. Значить, треба омолодити шкіру особи, треба якимсь чином стимулювати оновлення шкіряних кліток. І тут на допомогу приходять пілінги. Сучасна косметологія надає масу способів проведення цієї процедури.

Хімічний пілінг – це процедура естетичної медицини, яка сьогодні все частіше використовується жінками і молодим дівчатами. Це не дивно, оскільки така процедура володіє омолоджувальними, поновлюючими, очисними властивостями, а також збільшує вироблення еластину й колагену. Існують різноманітні хімічні пілінги, а при їхньому виборі як догляду за шкірою краще за все звернутися до фахівця [1].

Хімічний пілінг за останнє десятиліття міцно увійшов у програму-мінімум догляду за шкірою обличчя будь-якого типу. Різниця після кількох процедур видно неозброєним поглядом.

Мета пілінгу – сприяти омолодженню шкіри і запобігати небажаним її стану, таким як: рубці від акне або вросле волосся. Уживання терміну пов'язане з щоденним доглядом за шкірою. Такі косметичні процедури, як дермабразія та мікродермабразія, застосовують в особливих випадках ексfolіації: при видаленні поверхневого шару шкіри аналогічно шліфуванню.

Дуже важливо пілінгувати шкіру не більш 2 разів в тиждень, якщо не використовується щоденний ексfolіатор. Треба бути обережним з шкірою.

Краще застосовувати легку ексfolіацію з маленькими кристалами, щоб уникнути роздратування на шкірі. Не радиться провести ексfolіацію проти зростання волосся відразу після душу та не голитися, незважаючи на те, що це корисне для запобігання врослому волоссю.

Будь-який пілінг, особливо салонний, не слід робити улітку. Навіть кошти для домашнього пілінга влітку краще застосовувати рідко, а для загорілої шкіри – дуже рідко. До салонного пілінгу найкраще вдаватися осінню або пізньою весною, коли немає пекучого сонця та лютих морозів, які виявляються тим ще випробуванням для шкіри.

Об'єкт дослідження – вплив хімічного пілінгу на обличчя людини.

Предмет дослідження – основні положення та особливості проведення хімічного пілінгу в салоні краси.

Мета роботи – вивчення ефективності та безпеки проведення хімічних пілінгів у клієнтів.

Завдання дослідження:

- 1) Вивчення та аналіз наукової літератури з даного питання.
- 2) Дати визначення понять «хімічний пілінг».
- 3) Проаналізувати сутність проведення процедури хімічного пілінгу, визначити її особливості, види.
- 4) Детально розглянути види хімічного пілінгу,
- 5) Дано рекомендації щодо типу шкіри та виду хімічного пілінгу,
- 6) Розглянуто показання застосування та методика хімічного пілінгу,
- 7) Дано конкретні рекомендації щодо догляду за шкірою в постпілінговий період.
- 8) Розглянуто протипоказання та побічні ефекти хімічного пілінгу.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПОЛОЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНОГО ПІЛІНГУ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

1.1. Теоретичні основи розкриття поняття «хімічний пілінг»

У молодому віці наша шкіра здатна швидко оновлюватися. Але приблизно після 30 років швидкість регенерації тканин істотно сповільнюється. Через скупчення пошкоджених волокон на поверхні шкіри з'являються зморшки, а її відтінок стає тьмяним. Але якщо ороговілий шар відмерлих клітин видалити, епідерміс знову набуває молодий і сяючий вигляд, а процеси відновлення прискорюються. Одним з найбільш доступних та ефективних способів стимулювання цього процесу, є проведення хімічного пілінгу.

Наша шкіра виконує роль бар'єру між організмом і довкіллям, володіючи найважливішою властивістю регенерації без якого вона була б безсила. Реакція на зміни моментальна, тому що найменше пошкодження може бути фатальним. Процес репродукції, як правило, спонукається будь-яким пошкодженням, наприклад, опіки, подряпини, садна та інше.

Ця процедура передбачає відлущування верхнього шару епідермісу, що складається з відмерлих, ороговілих клітин. Здійснюється така маніпуляція спеціальними препаратами. Цей метод чищення дозволяє згладити або зовсім видалити пігментні плями або інші дефекти, вирівняти поверхню обличчя, надати йому природний відтінок.

Термін «пілінг» міцно ввійшов у наш побут, в основі його лежить англійське дієслово «to peel», що дослівно перекладається «знімати шкірочку, злущувати».

Пілінг – (від англ. Peel off – відшолушувати) – це процедура, спрямована на видалення поверхневого шару клітин епідермісу [47].

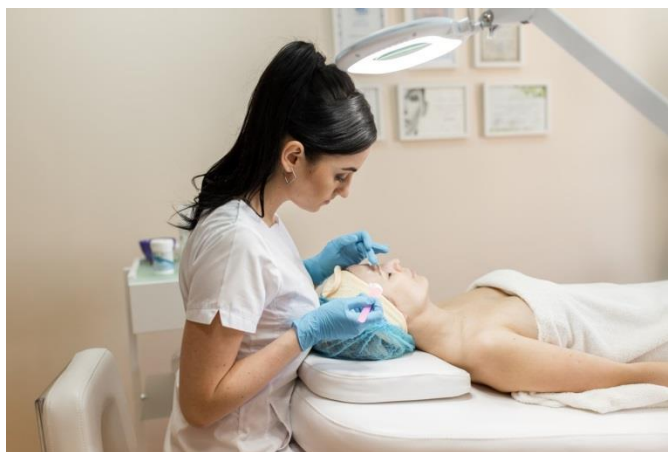

Рис 1.1. Проведення пілінгу.

Завдяки процедурі пілінгу можна отримати: рівний колір обличчя, зменшення зморшок, звуження та очищення пор, вирівнювання рельєфу шкіри, зменшення жирності шкіри, освітлення пігментації, зменшення кількості висипань [22].

Історія цього методу бере свій початок у Давньому Єгипті, де для лікування старіючої шкіри застосовувалися «хімічні пілінги», створювані з різних видів масел, абразивних матеріалів та лікарських засобів рослинного походження. Папірус Еберса, що датується приблизно 1560 до н.е., містить відомості про методи усунення зморшок, який здатний підвищувати тонус шкіри і надавати їй гладкість. Рекомендації включають застосування препаратів з сірки, гірчиці і вапняку.

Перші серйозні дослідження в області хімічних пілінгів провів німецький дерматолог P.G. Unna в 1882 році. Його дослідження відносилися до застосування резорцину, саліцилової і трихлороцтової кислот з метою прискорення процесів відновлення шкіри.

Багато пілінгових складових прийшли в косметологію з практики військової медицини (пілінг Джесснера, феноловий, тріхлоуксусний пілінг). Був придбаний колосальний досвід застосування кислот з метою омолодження, проте, тільки в другій половині XX століття дослідження нових властивостей кислот і їх можливих поєднань дозволили зробити пілінг більш безпечним. У 1974 р доктор Юджин Дж. Ван Скотт відкрив специфічні

властивості альфагідроксильних кислот (АНА). Практично одночасно з цією подією професор Альберт М. Клигман опублікував результати своєї роботи з вивчення корисних в косметології властивостей вітаміну А. Протягом кілька років хімічні пілінги перетворилися з ризикованих і непередбачуваних в безпечні і одночасно одну з найдієвіших процедур і, як наслідок, набули величезної популярності [40].

Як часто робити пілінг? Це залежить від багатьох факторів. Це і тип шкіри від природи, і стану здоров'я, і пори року (клімату). Але ще важливіше правильно вибрати тип пілінгу, тобто ті засоби, які будуть використані для відлущування шкіри. Залежно від складу цих продуктів і їх косметологічного впливу, розрізняють такі види пілінгу обличчя:

- Механічний пілінг передбачає фізичний і найлегший вплив на шкіру. Відлущування за допомогою скрабу чи інших абразивних матеріалів – це і є механічний пілінг. Механічний пілінг дуже поширений і його частіше за інших роблять в домашніх умовах;

- Дермабразія – шліфовка шкіри та оновлення її верхнього шару механічно, але не вручну, а за допомогою спеціального апарату. Такий пілінг робиться тільки лікарем-косметолог, який управляє апаратом і підбирає відповідні шліфувальні насадки.

- Лазерний пілінг – це теж апаратна процедура, яка полягає в шліфовці шкіри лазерним променем. Він проникає в епідерміс і «випаровує» застарілі клітини. Лазерний пілінг застосовується для видалення рубців, слідів від прищів і почервоніння. Цей тип пілінгу помітно омолоджує шкіру;

- Ультразвуковий пілінг заснований на дії ультразвуку, м'яко відлущує і шліфує шкіру. Ультразвуковий пілінг відкриває пори, очищає шкіру обличчя і тіла, не травмуючи її. Поверхнева ексфоціація проводиться під впливом ультразвукового випромінювання, яке виготовляє спеціальний апарат. Хвилі відбиваються від поверхні шкіри та звільняють пори від забруднень, залишків косметичних засобів, шкірного себуму. Завдяки ефекту кавітації відбувається ефективне розм'якшення та розпушення епідермісу,

що сприяє ефективному очищенню.

Ультразвукова ексфоліація вважається однією з найбільш щадних. Апарат налаштований таким чином, що УЗ-хвилі проникають на глибину не більше 0,2 мм і усувають тільки клітини епідермісу, що відмерли. Процедура дозволяє з мінімальним дискомфортом ретельно очистити шкіру, зробити її ніжною та бархатистою, розгладити зморшки, вирівняти колір обличчя.

Ураховуючи щадну дію УЗ-хвиль, цей вид ексфоліації часто призначають у складі комплексної протиугрової терапії. Але проводити процедуру можна лише за відсутності запальних елементів, причому трохи більше 1-2 разів на місяць. Найчастіше УЗ пілінг виконується перед іншими косметичними процедурами, таким як масаж, мануальне чищення, мезотерапія тощо;

- Хімічний пілінг відбувається за рахунок дії на шкіру препаратів, буквально розчиняють її. Як правило, це кислоти і їх похідні, розм'якшуючи ороговілі частинки епідермісу, які потім легко видалити.

Хімічний пілінг – це підконтрольне пошкодження шкіри хімічними розчинами з метою запуску механізмів її природнього відновлення [37].

За дією хімічний пілінг розрізняють: поверхневий хімічний пілінг (пошкодження верхнього шару шкіри або рогового шару); серединний хімічний пілінг (дія на всю глибину епідермісу без пошкодження базальної мембрани); глибокий хімічний пілінг (дія на всю глибину епідермісу з частковим або повним пошкодженням базальної мембрани).

До естетичних дефектів шкіри відносяться: зморшки, рубці, пігментні плями, доброякісні новоутворення. Хімічний пілінг – «метод стимуляції клітин за допомогою хімічних агентів» часткового або повного розчинення шарів епідермісу з метою корекції, омолодження та оновлення шкіри. Стимуляція спрямована на активізацію регенеративних процесів шкіри, поліпшення її стану, оздоровлення і «внутрішнього світіння». Залежно від застосовуваного в хімічному пілінгу «активного агента» відбувається руйнування естетичних дефектів [35].

Хімічний пілінг як окрема процедура включає в себе: демакіаж відповідно до типу шкіри; хімічний пілінг обличчя; маска відповідно потреби; нанесення заспокійливого крему [41].

Омертвілі клітини мають негативний вплив на природний процес регенерації шкіри, що згодом призводить до закупорки пір і старінню шкіри обличчя. Пілінг звільняє і очищає шкіру, тим самим стимулює кисневе живлення, підсилює вироблення колагену і еластину шкіри.

Величезний діапазон косметичних проблем вирішується широким вибором хімічних пілінгів з використанням комплексу фруктових, гліколієвої, трихлороцтової, ретиноевої кислот, фенолу, а також їх поєднання.

Метою пілінгу є очищення шкіри, вирівнювання її поверхні. Крім того, при видаленні шару старих клітин на поверхні виявляються молоді, насичені вологою, і шкіра набуває більш свіжий вигляд.

За видом дії розрізняють фізичні, хімічні та ензимні пілінги. За глибиною дії пілінги бувають: поверхневі (дія відбувається в межах епідермісу, не ушкоджуючи базальної мембрани); серединні (дія поширюється за базальну мембрану, досягаючи сосочкового шару дерми); глибокі – дія охоплює епідерміс, базальну мембрану, сосочковий шар і частину сітчастого шару дерми. Усі вказані види пілінгів мають одну мету: викликати локальну стресову реакцію шкіри, яка, незалежно від характеру агента, що впливає, проявляється подібними змінами: розвивається неспецифічне запалення; збільшується швидкість поділу клітин базального шару епідермісу; активуються меланоцити; активуються ферменти, що руйнують волокнисті структури дерми – колаген та еластин, а також міжклітинну речовину дерми (колагеназу, еластазу, гіалуронідазу); посилюється процес злущування рогового шару; активізується діяльність фібробластів, тобто виробляються новий колаген, еластин і міжклітинна речовина; збільшується секреція ламелярних гранул, які містять ліпіди епідермального бар'єру; підвищується швидкість синтезу епідермальних

ліпідів.

Дію кислот шкіра сприймає, як пошкодження та починає активно відновлюватися: збільшується вироблення (синтез) колагену, еластину, гіалуронової кислоти, прискорюється відновлення клітин . Як результат – покращується зовнішній вигляд і текстура шкіри, звужуються пори, регулюється діяльність сальних залоз. Рельєф і тон шкіри вирівнюється, зменшуються дефекти (пігментні плями, рубці), підвищується тонус шкіри (ліфтинговий ефект), розгладжуються зморшки.

Хімічний пілінг досягає різної глибини в залежності від виду кислоти, її концентрації у % і рН. Чим нижче рН і чим більший відсоток кислоти, тим вона агресивніша, і навпаки.

Для того, щоб процедура була ефективною , косметолог оцінює тип і стан шкіри. Деякі види пілінгів потребують передпілінгової підготовки – призначення в домашній догляд бустерів (розчинів із низькою концентрацією кислот).

Механізм дії пілінгів на шкіру можна описати в такий спосіб. Після безпосереднього нанесення, активна речовина препарату (певна кислота або суміш кислот) вступає в контакт з клітинами різних шарів шкіри, що спричиняє їх часткове або повне розчинення (деструкцію). Кислота руйнує міжклітинні зв'язки, після чого ці «старі» шари шкіри змиваються або самостійно злущуються. Клітини з більш глибоких шарів шкіри, що залишилися неушкодженими, починають активно відновлювати втрачену тканину. У наслідок розпочатого репаративного процесу шкіра інтенсивно оновлюється за рахунок створення молодих здорових клітин та нової міжклітинної речовини.

Крім цього, прискорений процес відновлення тканин ініціює утворення нових кровоносних та лімфатичних капілярів, по яким до клітин надалі доставлятиметься більше кисню, поживних речовин та паралельно полегшиться виведення метаболітів. Додатковим бонусом процедури можна вважати стресову стимуляцію фібробластів дерми, що починають виробляти

більше колагену та еластину, отже шкіра стане більш щільною та пружною. Інші клітини дерми також збільшують вироблення біологічно активних молекул та натурального зволожуючого фактору [42, 43].

Пілінги підбираються з урахуванням мети лікування, індивідуальних особливостей пацієнта, його фототипу шкіри. Також призначаються лікувальні догляди після пілінгу (живлення, зволоження) та креми з якісними сучасними сонцезахисними фільтрами.

На першому етапі шкіра ретельно очищується від забруднень та знежирюється. Потім на неї наноситься власне хімічний пілінг. Найбільш чутливі ділянки обробляються в останню чергу. Залежно від типу та стану шкіри, кислота витримується від 1 до 4 хвилин, а потім вона дезактивується та/або змивається. Під час змивання відчуття на шкірі можуть трохи посилитись. На завершення процедури на шкіру наноситься захисний крем або регенеруюча маска, що мають протизапальну, антибактеріальну, противірусну та заспокійливу дію.

Під час проведення хімічного пілінгу больові відчуття відсутні. Можливо, пацієнт відчує тільки легке пощипування, але це нормально. Відразу після сеансу може спостерігатися легке почервоніння, особливо на ділянках з тоншою шкірою, де судини розташовані більш поверхнево (якщо процедура проводиться на обличчі, то це щоки, підборіддя, ніс). Проте це почервоніння також проходить протягом 30 хвилин [4].

1.2. Показання та протипоказання щодо проведення хімічного пілінгу

Показання для проведення хімічного пілінгу.

Процедура кислотного впливу травмує, тому до неї допускаються пацієнти віком від 16 років, причому тільки поверхневий і серединний пілінг за призначенням лікаря. Після 25-30 років показанням до хімічного пілінгу може стати прискорене старіння шкіри, постакне або вугрі, виражені плями пігментації. До загальних показань косметологічної процедури відносяться:

1. проблемна шкіра із різними типами захворювань;

2. утворення рубців, вросле волосся;
3. потовщення та нерівності рогового шару;
4. тьмянний відтінок, порушення пігментації;
5. слабка еластичність, млявість, надмірна сухість, в'ялість;
6. надмірно жирна шкіра;
7. фотостаріння;
8. вікові зміни (одутлість, обвисання, зморшки тощо) [36].

Вибір хімічного пілінгу як лікування, а також глибини його проведення повинен бути свідомим. Пацієнт повинен розуміти механізм травматичної дії, можливі наслідки. У процесі реабілітації знадобиться зміна способу життя (відмова від шкідливих звичок, деяких хобі та активностей). Важливо чітко дотримуватись лікарських рекомендацій.

Хімічні пілінги мають низку протипоказань і застережень. Наприклад, агресивні пілінги категорично не можна робити людям з чутливою шкірою, розацеа, у гострій фазі акне, при герпесі, екземі або будь-яких інших запальних станах шкіри. Не бажано проводити хімічний пілінг під час онкологічних та інфекційних захворюваннях, запальних процесів, вагітності та періоду лактації, епілепсії, рожевих вугрів, травмах і ранах шкір обличчя, серцевій, нирковій, печінковій недостатності, індивідуальній непереносимості компонентів препаратів [43].

Крім цього не варто вдаватися до цієї процедури в період активного сонця. Справа в тому, що після зняття частини епідермісу, шкіра стає занадто фоточутливою, що різко підвищує ризик утворення небажаних пігментацій. Тому в ході курсу і деякий час після нього важливо користуватися сонцезахисними кремами.

Зазвичай, пацієнти дуже задоволені результатами хімічного пілінгу. Разом з тим, як після будь-якого методу, деякі пацієнти можуть мати побічні ефекти: появу вогнища гіперпігментації, загострення герпетичного ураження шкіри.

Завданнями косметолога є не просто проводити ті чи інші процедури,

наприклад, процедури пілінгу, а й має бути спрямована на вирішення тієї чи іншої проблеми. Як показує практика, навіть однакові, на перший погляд, проблеми у кожного пацієнта індивідуальні, і для її вирішення часто потрібний комплекс процедур. Тільки такий підхід дозволяє швидше домогтися відмінних результатів, що зберігаються досить тривалий час.

Незважаючи на всі переваги, процедура має свої недоліки:

Больові відчуття. При виконанні поверхневого пілінгу може виникати відчуття печіння. При серединному пілінгу, щоб уникнути больових відчуттів, пацієнтам рекомендують приймати анальгезуючі засоби. Глибоке очищення виконується під наркозом.

Почервоніння. Протягом декількох днів після процедури може зберігатися почервоніння шкіри. Воно проходить самостійно. Якщо крім почервоніння збережуться печіння і свербіж, необхідно скористатися кремом, який видасть косметолог.

Фотосенсибілізація після хімічного пілінгу при контакті шкіри з ультрафіолетовим випромінюванням. Після процедури протягом 14 днів не рекомендується перебувати під прямими сонячними променями, відвідувати солярій і засмагати.

Ціна. Чистка шкіри активними кислотами обійдеться трохи дорожче, ніж інші види пілінгу. У вартість процедури входить препарат (його кількість індивідуальна для кожного клієнта), робота майстра і оснащення. При виконанні глибокого пілінгу додається наркоз [35].

1.3. Підготовка та особливості проведення хімічного пілінгу

Підготовка до процедури пілінгу.

Якщо ви хочете отримати максимум користі від пілінгу, необхідно підготувати шкіру обличчя до процедури. Перед нанесенням пілінгу потрібно розпарити шкіру. Якщо ви проводите пілінг обличчя, потримайте обличчя над парою протягом 15 хвилин, щоб розкрилися всі пори, і тільки після цього приступайте до процедури. Можна використовувати відвар ромашки,

нігтиків, звіробою. Розпарювати обличчя потрібно не довше 3 хвилини для сухої шкіри, 5 хвилин для жирної, для нормального типу шкіри обличчя 2-х хвилин буде достатньо.

Якщо ви проводите пілінг тіла, можна полежати кілька хвилин у теплій ванні, в яку також можна додати відвари трав.

Особливості проведення хімічного пілінгу.

Перший етап – підготовчий чи передпілінг. Тривалість проведення – від 1 до 4 тижнів, залежно від типу шкіри та інтенсивності передбачуваного впливу АНА на покриви шкіри. Підготовчий період проводиться з метою перевірки реакції шкіри та вирівнювання рогового шару епідермісу для рівномірного проникнення препаратів пілінгу. З цією метою використовують косметичні засоби із фруктовими кислотами низької концентрації в домашніх умовах. Пацієнт повинен інформувати косметолога про перебіг періоду підготовки. У разі ускладнень процедур припиняють.

Другий етап – власне пілінг:

Алергологічна проба напередодні процедури (за відсутності передпілінгу). На шкіру за вушною раковиною наносять препарат для пілінгу і при використанні лампи-лупи спостерігають за реакцією шкіри. Час дії – 5 хвилин. Після цього препарат змивають. Якщо проба пройшла задовільно, розпочинають процедуру пілінгу. У цьому слід пам'ятати, що у обробленому раніше ділянці шкіри час впливу слід скоротити.

- Ретельне очищення, знежирення та висушування шкіри.
- Виконання процедури залежно від засобу та форми випуску препарату.

У спеціальну скляну чашку наливають невелику кількість засобу і за допомогою широкого кисті або тампона наносять на шкіру обличчя, починаючи з Т-зони. Наносити препарат потрібно швидко, не допускаючи попадання на слизові. Рухи кисті виробляють від центру до периферії, попередньо струшуючи надлишки препарату. При наявності куперозу у Т-зоні слід розглядати шкіру як чутливу.

Далі обробці піддають шию, піднімаючись масажними лініями, потім шкіру обличчя. Повіки обробляють (за наявності показань) в останню чергу з урахуванням рекомендацій фірми-виробника, наведених в інструкції до препарату.

На час експозиції впливає низка факторів: глибина пілінгу; стан та тип шкіри; колірний тип клієнта; реакція шкіри клієнта; рекомендації виробника, викладені в інструкції із застосування препарату.

Третій етап – нейтралізація пілінгового розчину. Якщо для пілінгу використовуються АНА з рН менше 3,5, необхідно застосовувати розчин, що нейтралізує. Як нейтралізатор використовуються буферні розчини, до складу яких входять вода, кислота та лужний компонент, частково нейтралізований. Це дозволяє контролювати рН і запобігти опіку вже лужним розчином, так як буферні розчини мають здатність зберігати рН практично постійним. Нейтралізатори підбирають залежно від концентрації кислоти. При нейтралізації слід скористатися тампонами або косметичними дисками [17].

Четвертий етап – постпілінг:

- Використання спеціальних засобів після пілінгів для зняття подразнення та покращення епітелізації (якщо це необхідно). Це, як правило, маски, що регенерують, і креми, які пом'якшують наслідки впливу пілінгів і відновлюють ліпідний обмін шкіри. Наносять креми м'якими рухами, що вбивають.

- УФО захист. З моменту появи лущення використовують сонцезахисні креми не менше 2 місяців. Гліколева кислота нерівномірно проникає у шкіру, і лише поява гіперемії говорить про рівень впливу.

Не можна допускати рівномірного почервоніння, у разі необхідна термінова нейтралізація. Якщо відбувається побілення шкіри (фрост) – це сигналізує про епідермоліз та небезпеку утворення струпа. Ваші дії: термінова нейтралізація, промивання водою, обробка антисептичним засобом (з урахуванням протоколу виконання процедури).

Кількість процедур хімічного пілінгу може бути різною, від 5 до 15-

20, і залежить від ряду факторів (від концентрації, рН, типу шкіри тощо). Більш м'який вплив можна викликати нижчою концентрацією, високим рН та регуляцією часу експозиції. Іноді має сенс розпочинати курс поверхневого пілінгу з низьких концентрацій кислоти та короткочасного впливу, а потім поступово їх збільшувати.

Як усе зробити правильно?

1) Насамперед шкіру слід очистити за допомогою вашого звичайного косметичного засобу. Це може бути мило, гель або молочко для вмивання. Також рекомендується трохи розпарити шкіру, щоб забезпечити шкірі більш глибоке очищення. Для цього ви можете використовувати відвари трав, над якими слід потримати обличчя протягом 1-2 хвилин.

2) Після того, як шкіра очищена і зволожена, на шкіру наносять скраб для пілінгу. Наносити засіб слід дуже акуратно, круговими рухами, бажано по масажних лініях, виключаючи ділянки навколо очей. Для цих цілей можна використовувати масажну щіточку або спонж, а можна втирати скраб подушечками пальців.

3) Ніколи не тримайте засіб для пілінгу довше, ніж зазначено в інструкції.

4) Змивають скраб прохолодною водою.

5) Після очищення шкіри обов'язково нанесіть на шкіру зволожуючий або живильний крем.

Крім того, після проведення процедури домашнього пілінгу рекомендується використовувати зволожуючу і живильну маску для обличчя [50].

1.4. Опис видів хімічного пілінгу

Як уже зазначалося, салон краси пропонує різні види пілінгу. За глибиною впливу на шкіру пілінг поділяється на: поверхневий; серединний; глибокий. Існує досить багато видів пілінгу. І вибір необхідної процедури в кожному конкретному випадку індивідуальний. Салон краси підбирає

програму, що залежить від ступеня проблеми, яку необхідно вирішити. Наприклад, видалення верхнього шару клітин надасть доступ кисню, поліпшить кровообіг. Водночас активніше почнуть вироблятися колаген і еластин, шкіра стане пружнішою та більш сяючою. Якщо проблеми шкіри вимагають більш глибокого підходу, використовується пілінг, що має вплив також і на дерму. Таке глибоке втручання ефективно перешкоджає пігментації шкіри, усуває зморшки і повертає їй здоровий вигляд [46].

Поверхневий пілінг вважається найделікатнішим. Застосовується для профілактики та корекції незначних проблем зі шкірою один раз на 4-6 тижнів. Він може позбавити від пігментних плям, дрібних зморшок, усуне ороговілий шар шкіри, слугує відмінною профілактикою вугрових висипань.

Серединний пілінг застосовується на всю товщину рогового шару шкіри. Він розгладжує зморшки, мінімізує прояв стрий, коригує рубці.

Глибокий пілінг діє на всю товщину епідермісу. Застосовується для активної корекції і значного візуального омолодження обличчя. Але в даному випадку слід пам'ятати, що використовуються досить агресивні техніки впливу на шкіру. За способом впливу пілінг поділяється на: механічний; хімічний; фізичний.

Механічний пілінг – це усунення ороговілих клітин за допомогою абразивних засобів.

Хімічний пілінг – обробка шкіри фруктовими кислотами: саліциловою, гліколевою тощо.

Фізичний пілінг – це апаратний метод. У випадку з поверхневим пілінгом використовується ультразвук, серединним – ербієвий лазер, глибинним – лазер CO₂.

Крім перерахованих вище видів, можна виділити ензимний пілінг. У даному випадку для процедур використовуються маски на основі ферментів, що впливають на верхні шари шкіри.

Для хімічного пілінгу застосовуються десятки кислот та препаратів на їх основі. Залежно від поставлених завдань та глибини впливу підбирається

концентрація (15-70%). Приклади кислот:

Гліколева. Відрізняється м'якістю дії, швидким відновленням.

Саліцилова. Має антисептичний ефект, сприяє видаленню пігментації.

Мигдальна. Бактерицидна дія, підвищення тонусу, стимулювання клітин.

Молочні. Показана для чутливої шкіри, м'яке відлущування та зволоження.

Винна. Входить до складу багатьох препаратів, є сильним антиоксидантом, що забезпечує біостимуляцію клітин.

Професійні процедури часто проводяться із застосуванням кислотних коктейлів із кількох препаратів. Тут на перше місце виходить передбачуваність результатів, якість реабілітації та мінімізація негативних наслідків для пацієнтів. Гліколевий пілінг.

Для його проведення використовують кошти на основі гліколевої кислоти. Методика підходить для всіх типів шкіри. Вона допомагає вирішити такі проблеми:

1. ефективно очищає епідерміс від відмерлих клітин;
2. усуває потовщення ороговілого шару і перешкоджає вrostання волосся на тілі;
3. бореться з акне та постакне;
4. розгладжує дрібні зморшки і вирівнює поверхню шкіри;
5. покращує відтінок дерми, усуває пігментацію [24].

Для проведення гліколевого пілінгу застосовується гліколева кислота. Ця речовина отримується з рослинної сировини, а саме з цукрової тростини, винограду і цукрового буряка. Через це дану процедуру часто називають «фруктовий пілінг». У чистому вигляді вона являє безбарвні кристали, які мають запах паленого цукру.

Молекули гліколевої кислоти мають невеликий розмір, що дозволяє їй легко проникати в шкіру, розчиняючи омертвілі клітини, знищуючи надлишкові скупчення меланіну і патогенні мікроорганізми. Вплив

гліколевої кислоти запускає в шкірі механізми епідермальної регенерації і стимулює вироблення колагену. Таким чином, гліколевий пілінг надає не тільки очищаючий, але і омолоджуючий ефект [5].

Перед нанесенням пілінгового складу косметолог очищає обличчя від макіяжу та накладає на нього маску зі спеціальним засобом, який розрихлює шкіру та готує її до дії гліколевої кислоти.

Потім на потрібні ділянки обличчя наноситься пілінговий склад. Залежно від цілей процедури і індивідуальних особливостей шкіри, час впливу складу може становити від 5 хвилин до півгодини. Час нанесення кислоти визначає глибину пілінгу – чим довше, тим глибше. По закінченню необхідного часу на обличчя наносять нейтралізуючий склад. Нейтралізація дуже важлива – навіть така слабка кислота, як гліколева, здатна пошкодити шкіру, якщо тримати її на обличчі надто довго.

Після нейтралізації косметолог наносить на шкіру живильний крем або маску, щоб наситити її вітамінами і іншими корисними речовинами. Після пілінгу креми і маски засвоюються особливо добре і дозволяють досягати високих результатів.

Кількість процедур може варіюватися від 1 до 10, проте найчастіше косметологи рекомендують курс з 4-10 сеансів. На процедуру найкраще записуватися заздалегідь, приблизно за два тижні – тоді косметолог зможе провести якісну допілінгову підготовку, яка підвищить її ефективність.

Саліциловий пілінг. Проводиться із застосуванням засобів, до складу яких входить саліцилова кислоти. Показаний до застосування власникам проблемної, жирної шкіри. Також підходить для зрілої дерми з ознаками вікового фотостаріння. Основними показаннями до проведення саліцилового пілінгу є: тьмянний відтінок обличчя; веснянки і пігментні плями; тороговілий шар з відмерлих клітин; дрібні зморшки та рельєфна дерма.

Саліциловий хімічний пілінг являє собою процедуру омолодження за допомогою саліцилової кислоти. Цей метод не викликає побічних ефектів, тому може використовуватися пацієнтами з будь-яким типом шкіри обличчя.

Процедура чудово підійде тим, у кого проблемна шкіра, бо пілінг саліциловою кислотою відмінно підсушує, усуває жирність, прибирає комедони і різні вугрові висипання, так і в цілому, робить шкіру здоровою і доглянутою.

Саліциловий пілінг обличчя також ідеально підходить в якості омолоджувальної процедури, бо володіє унікальними протизапальними й антисептичними властивостями, стимулює кровообіг і розгладжує навіть найглибші зморшки. Пілінг саліциловою кислотою м'яко відлущує мертві клітини епідермісу і стимулює вироблення колагену NF еластину, які підтримують пружність шкіри і попереджають появу зморшок [31].

Мигдальний хімічний пілінг проводиться з використанням засобів на основі мигдальної або феноксігліколевої кислоти. Методика підходить для зрілої, жирної, комбінованої шкіри з розширеними порами. Процедура позбавляє від таких дефектів: пігментні плями; акне та постакне; вугровий висип; знижений тонус шкіри; дрібні зморшки [44].

Мигдальний пілінг являє собою одну з різновидів поверхневого хімічного пілінгу. Володіючи всіма властивостями пілінгу на основі фруктових кислот, мигдальна кислота відрізняється яскраво вираженої протизапальної дією, що обумовлює її широке застосування при різних формах запалень у шкірі. Вона входить до складу різних комбінованих пілінгів і засобів догляду за шкірою при акне [16].

Сучасні косметологи вважають мигдальний пілінг досить ефективною процедурою, призначеної для омолодження та очищення обличчя. Цей вид пілінгу впливає на шкіру досить м'яко, тому вважається універсальним способом поліпшення естетики особи та його оздоровлення. В основі мигдалевого пілінгу лежить мигдальна кислота – хімічна речовина з активною дією, що представляє собою витяжку з гіркою мигдалю. Ця кислота відрізняється малою агресивністю, тобто діє на шкіру гранично делікатно та м'яко, що забезпечує процедурі повну безпеку.

Косметологи рекомендують мигдальний пілінг для боротьби з будь-

якими дефектами шкіри типу акне. Оскільки при цій процедурі з поверхні особи активно відмирають клітини. Протизапальну дію, яким володіє мигдальна кислота, дозволяє мигдальному пілінгу активно боротися з різноманітними запальними явищами на шкірі обличчя: різними комедонами, прищиками та закупоркою пір.

Процедура пілінгу з мигдальною кислотою володіє також омолоджуючий ефект. Мигдальний пілінг розгладжує неглибокі зморшки мімічного походження на лобі, біля очей і в зоні носогубного трикутника, він відмінно відновлює еластичність і природну пружність шкіри. Фахівці підкреслюють, що ця процедура активізує виробництво власного еластину та колагену в шкірних тканинах, що продовжує дію омолоджуючого ефекту, досягнуто під час пілінгу. Цей вид пілінгу відмінно підходить для пористої жирної шкіри, оскільки після його проведення поліпшується природне харчування тканин і нормалізується кількість шкірного себума.

Мигдальна кислота досить успішно бореться з пігментними плямами. Процедуру пілінгу з цією речовиною рекомендується проводити перед більш глибоким очищенням особи (наприклад, механічної або лазерної шліфуванням). Після цієї процедури не виникає побічних ефектів і не посилюється пігментація, тому її, на відміну від інших хімічних пілінгів, можна проводити навіть улітку [15].

Трихлороцтовий пілінг. Процедура потребує мінімальної підготовки, підходить практично всім і є відносно безпечною. Пілінг із трихлороцтовою кислотою чинить на шкіру швидкий, комплексний і глибокий вплив, що дає змогу ефективно усувати найстійкіші зміни та дефекти. При цьому помітний результат можна отримати всього за 1 процедуру [23]!

Методика заснована на застосуванні трихлороцтової кислоти. Процедура показана для власників зрілої, жирної і пористої шкіри. Її проводять у таких цілях: освітлення шкіри і усунення пігментації; відновлення структури шкірного покриву; боротьба з висипом вугрів; розгладження рубців; усунення гіперкератозу; усунення ознак старіння [25].

Результат від процедури залежить від початкового стану шкіри і концентрації використовуваного розчину. Найактивніше використовують трихлороцтову кислоту для обличчя з метою усунути перші ознаки старіння (у віці 40+) або рубці постакне. Також цю речовину застосовують для омолодження зони декольте і видалення розтяжок, що з'явилися на животі, стегнах та інших ділянках тіла після різкого схуднення або вагітності.

Фруктовий хімічний пілінг. Процедура заснована на застосуванні засобів, до складу яких входить цілий комплекс кислот, серед яких винна, яблучна, гліколева, лимонна та молочна. Вони допомагають боротися з основними ознаками старіння. Методика використовується для людей з нормальною або проблемною шкірою. Хімічний пілінг фруктовими кислотами – це очищення поверхневого шару шкіри від ороговілих лусочок шляхом використання АНА-кислот. До АНА-кислот належать винна кислота, яблучна, молочна, лимонна, мигдальна, гліколева. Також АНА-кислоти містяться в соку ананаса, ківі, папаї [24].

Під час нанесення на шкіру фруктові кислоти послаблюють зчеплення кератиноцитів, основних клітин шкіри, і вони безболісно відлущуються. Після відлущування активізується процес ділення нових клітин, які заміщають старі й непрацездатні. Молоді кератиноцити містять молекули натурального зволожувального фактору (NMF), що відповідає за рівень зволоження шкіри.

Показаннями до проведення фруктового хімічного пілінгу є: вугровий висип; веснянки і пігментні плями; дрібні зморшки; дерматит; зниження пружності та еластичності тканин.

Молочний хімічний пілінг. Методика полягає в застосуванні засобу на основі молочної кислоти. Цей вид пілінгу радять проводити після 35 років. Він підходить для володарів шкіри, схильної до алергічних реакцій. Молочний пілінг допомагає впоратися з такими проблемами: вікові зморшки; сухість і в'ялість шкірних покривів; вугрі і прищі [24].

Жовтий хімічний пілінг. Процедура проводиться з використанням

ретиноевої кислоти. Вона підходить для зрілої шкіри, схильної до підвищеної жирності. Жовтий хімічний пілінг радять проводити при таких станах: надмірно активна робота сальних залоз; насичена пігментація; наявність шрамів і рубців. Ретиноевий пілінг – ефективний засіб проти вікових змін тканин. Він активно стимулює клітинні структури дерми, проте діє набагато м'якше порівняно з іншими пілінгами. Він не травмує і не пошкоджує шкіру, на відміну від ТСА, саліцилової кислоти, фенолу та інших [11].

Голлівудський пілінг Джесснера. Для голлівудського пілінгу використовується засіб на основі молочної і саліцилової кислот. Він підходить для жирної шкіри, що в'яне. Процедура допомагає: усунути гіперкератоз; зменшити глибину і виразність зморшок; позбутися від жирності; вирівняти відтінок шкіри; зробити дерму більш зволоженою.

Пілінг надає омолоджуючу, оздоровлюючу і зміцнюючу дію на шкіру. Він зменшує мімічні зморшки, звужує пори, бореться з акне і постакне, дозволяє прибрати рубці і шрами. Він відлущує тільки верхні шари дерми, при цьому глибина впливу контролюється косметологом. У складі пілінгу коктейль з кислот – молочної, саліцилової і гліколевої. Деякі з них добре відомі як ефективні засоби в боротьбі з шкірними захворюваннями, а ще кислоти зменшують прояв пігментних плям [6].

Рекомендується пілінг Джесснера при: зморшках, в'ялості шкіри; надмірній жирності шкіри; гіперпігментації; вугровій хворобі; рубцях; гіперкератозі; постакне [19].

Пілінг Джесснера складається з молочної, саліцилової кислот і резорцину.

Хімічний пілінг передбачає нанесення хімічного засобу, який усуває поверхневі ушкодження і покращує текстуру шкіри шляхом руйнування епідермісу і дерми. Для досягнення поверхневого, середнього або глибокого хімічного слущивання шкіри застосовуються різні кислоти і луги, що розрізняються за ступенем руйнівного впливу на шкіру. Ступінь проникнення, руйнування і запалення визначає рівень пілінгу. Легкий

поверхневий пілінг полягає в стимуляції росту епідермісу шляхом видалення рогового шару без некротизації. Шляхом слущивання пілінг стимулює епідерміс до якісних регенеративних змін. Руйнування епідермісу є повним поверхневим хімічним пілінгом, за яким слід регенерація епідермісу. Подальше руйнування епідермісу і провокація запалення в сосочковому шарі дерми позначають пілінг середньої глибини. При цьому подальший запальний відповідь в сітчастому шарі дерми викликає утворення нового колагену і проміжної речовини, що характерно для глибокого пілінгу. У даний час усі ці дії на основі рівня проникнення розподілені для різних станів, пов'язаних з віковими змінами. Таким чином, лікарі мають засіб усунення змін шкіри, які можуть бути дуже поверхневими, помірними або важкими, шляхом застосування речовин, що впливають на різній глибині. Для кожного пацієнта і стану шкіри лікар повинен правильно вибрати діючу речовину.

Висновки до I розділу

Гладенька, пружка та шовковиста шкіра – це чудові якості, що є властивими молодій і здоровій шкірі. Наш організм сам підтримує шкіру у такому стані завдяки постійним процесам відлущення відмерлих та пошкоджених клітин, а також синтезу нових елементів. Нажаль, з віком природні процеси відновлення шкіри досить сильно сповільнюються, що призводить до появи вікових змін шкіри. Проте завдяки шкідливій сьогоdnішній екології та ультрафіолетових променів ці зміни можуть з'являтися і в молодому віці. Найбільш ефективною косметологічною процедурою, спрямованою на боротьбу зі старінням, є – пілінг [14].

Спа-процедури на основі пілінгу повертають молодість шкірі, оскільки таким чином усуваються тьмяні ороговілі клітини.

Зараз пілінг вважається найрадикальнішим і найефективнішим нехірургічним прийомом, що дозволяє позбутися зморшок.

Сьогодні пілінг – одна з найбільш затребуваних процедур в салонах

краси, і це не дивно, адже за допомогою пілінгу (видалення старих клітин шкіри, що ороговіли) можна вирішити не одну косметологічну проблему. До того ж, косметологам імпонує простота та швидке застосування, клієнткам – доступність цих коштів. Більшість методик пілінгу можна проводити лише в умовах спеціальних салонів, оскільки вони вимагають спеціальних хімічних засобів, інструментів та обладнання. А проводити їх має лише фахівець, який пройшов спеціальну підготовку та має дозвіл на подібні втручання – лікар-косметолог. Саме він зможе правильно підібрати необхідний саме вам вид пілінгу та призначити курс процедур, який дасть максимальний результат.

Незважаючи на те, що останнім часом у вільному продажі з'явився цілий ряд засобів для проведення пілінгів у домашніх умовах, салонні процедури, як і раніше, залишаються не тільки затребуваними, але й кращими. За своєю вартістю курс пілінгів у салонах значно вищий, ніж ця сама процедура, проведена в домашніх умовах. Кінцева ціна складається з двох показників – кількості процедур (їх число визначає лікар-косметолог на першому консультаційному огляді) та косметики, за допомогою якої проводитиметься пілінг (як правило, в салонах представлена косметика кількох фірм-виробників).

РОЗДІЛ II. ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ШКІРИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІЛІНГУ

2.1. Висвітлення проблеми шкіри

Відомо, що шкіра – це не оболонка тіла, а багатофункціональний орган, який виконує дихальну, живильну, видільну та захисну функції. Шкіра є також органом імуногенезу. Протікають у шкірі біохімічні реакції забезпечують в ній постійний обмін речовин, який полягає в збалансованих процесах синтезу і розпаду (окислення) різних субстратів, в тому числі і специфічних, необхідних для підтримки структури і функції клітин шкіри. У ній протікають хімічні перетворення, що знаходяться у зв'язку з обмінними процесами інших органів, наприклад процеси катаболізму білків, вуглеводів та ліпідів. У ній містяться всі необхідні для цього ферменти: оксидоредуктази, трансферази, гідролази, синтетази, ізомерази та ліпази. У шкірі містяться всі види органічних і неорганічних речовин, що зустрічаються в організмі: білки, ліпіди, вуглеводи, амінокислоти, пігменти, нуклеїнові кислоти, вітаміни, вода, макро-і мікроелементи. Значення кожного з цих речовин визначається його специфічними властивостями, локалізацією в певних структурах шкіри й зводиться або до енергетичного забезпечення процесів життєдіяльності, або до участі в освіті продуктів, які несуть специфічну функцію, або до використання в якості структурного матеріалу [46].

Шкіра складається з трьох шарів: зовнішнього – епідермісу, власне шкіри – дерми та підшкірної жирової клітковини.

Шкіра – це один із найбільших органів за площею людини. Загальна площа шкіри в дорослої людини становить 2 м². Шкіра утворює зовнішній покрив тіла та розмежовує зовнішнє та внутрішнє середовище організму.

1-й шар – роговий. Формально роговий шар (*stratum corneum*) – це сама верхня частина шару, званого епідермісом. Але в косметології його зазвичай розглядають окремо, оскільки саме на нього спрямована дія більшості косметичних засобів. Роговий шар – це та найтонша плівка на поверхні шкіри, яку можна підняти голкою і яка утворює стінку бульбашок

при опіку. Якщо покласти її під мікроскоп, то можна побачити безліч напівпрозорих лусочок (рогових лусочок, або корнеоцитів), які побудовані з особливого білка – кератину. Колись рогові лусочки були живими клітинами, але в процесі розвитку втратили ядро та клітинні органели. З того моменту, як клітина позбавляється ядра, вона формально стає мертвою. Головне завдання цих мертвих клітин – захищати те, що знаходиться під ними. Іншими словами, вони виконують ту ж роль, що луска ящірок або пір'я птахів. Хіба що виглядають менш вражаюче [2].

Рогові лусочки щільно прилягають один до одного, з'єднуючись спеціальними виростами на оболонці. А весь простір між шарами рогових лусочок заповнене речовиною, які представляють собою суміш ліпідів (жирів). Міжклітинний речовина виконує ту ж роль, що цементна кладка в цегляній стіні, тобто скріплює рогові лусочки між собою і забезпечує цілісність всієї структури.

Володіючи водовідштовхувальними властивостями, міжклітинний речовина рогового шару не пускає в шкіру воду і водорозчинні речовини, так само як і не допускає надмірної втрати води з глибини шкіри. Саме завдяки рогового шару шкіра є надійним бар'єром, огорожувальних нас від зовнішнього середовища і чужорідних речовин [14].

Речовини, що входять до складу косметичних засобів, є чужими для шкіри, оскільки не належать організму. Виконуючи своє головне завдання - захистити організм від будь-яких зовнішніх впливів, шкіра не поспішає «прийняти» чужака і намагається не допустити проникнення косметичних компонентів всередину. Деякі косметичні засоби можуть зруйнувати або послабити захисний шар шкіри, і тоді вона почне втрачати вологу, а її чутливість до факторів зовнішнього середовища підвищиться. Як би не були міцні лусочки і як би добре не скріплював їх «цемент», випробування, яким щодня піддається шкіра, так великі, що роговий шар дуже швидко зношується. Вихід, який природа знайшла з цієї ситуації, напрошується сам собою – її потрібно змінити. Тому постарілі рогові лусочки злітають з

поверхні шкіри і перетворюються на звичайну побутову пил, яка накопичується на книжкових полицях і під диванами (звичайно, в освіту пилу вносить вклад не тільки наша шкіра, але внесок шкіри дуже великий).

Роговий шар – це те, що ми бачимо, коли дивимося на шкіру, і він же є головною точкою впливу для косметичних засобів. Однак його формування починається в глибині епідермісу, і саме там відбуваються процеси, що впливають на його зовнішній вигляд. Впливаючи ззовні, ми можемо прикрасити роговий шар, поліпшити властивості поверхні (зробити його більш гладким і пластичним), а також захистити від пошкодження. І все ж якщо ми хочемо суттєво змінити його структуру, вплив має починатися зсередини [3].

Головне завдання епідермісу – виробництво рогового шару. Цій меті присвячена життя головних клітин епідермісу, які називаються кератиноцитами. У міру дозрівання кератиноцити просуваються до поверхні шкіри. Причому цей процес організований так добре, що клітини рухаються вгору єдиним пластом, «плече до плеча». Найнижчий шар епідермісу, де знаходяться безперервно діляться клітини, називається базальним [4].

Від того, наскільки інтенсивно діляться клітини базального шару, залежить швидкість відновлення шкіри. Хоча багато косметичних засобів обіцяють стимуляцію поділу клітин базального шару, в реальності лише деякі здатні на це. На базальній мембрані між базальними кератиноцитами сидять клітини, відповідальні за утворення пігменту (меланоцити), трохи вище розташовуються імунні клітини, що відповідають за розпізнавання чужорідних речовин і мікроорганізмів (клітини Лангерганса). Очевидно, що речовини, проникаючи глибше рогового шару, будуть впливати не тільки на кератиноцити, а й на клітини імунної системи і пігментні клітини.

Ще один тип клітин, виявлених в епідермісі, – клітини Меркеля – відповідають за тактильну чутливість [5].

Дерма являє собою щось на кшталт м'якого матраца, на якому покоїться епідерміс. Від епідерміса дерма відмежована базальною

мембраною. У ній знаходяться кровоносні і лімфатичні судини, які живлять шкіру, в той час як епідерміс позбавлений судин і повністю залежить від дерми. Основу дерми, як основу більшості матраців, складають «пружини». Тільки в даному випадку це - особливі волокна, побудовані з білків. Волокна, що складаються з білка колагену (колагенові волокна), відповідають за пружність і жорсткість дерм, а волокна, що складаються з білка еластину (еластинових волокна), дозволяють шкірі розтягуватися і повертатися до попереднього стану. Простір між «пружинами» заповнено набиванням. Її утворюють гелевидні речовини (в основному гіалуронова кислота), що утримують воду. Хоча дерма почасти захищена від зовнішніх впливів епідермісом і роговим шаром, в ній проте поступово накопичуються ушкодження. Але відбувається це досить повільно, так як всі структури дерми постійно оновлюються. Якби процес оновлення йшов однаково добре протягом усього життя, то шкіра завжди залишалася б свіжою і юною. Однак у міру старіння організму всі процеси оновлення в ній сповільнюються, що призводить до накопичення пошкоджених молекул, зниження пружності та еластичності шкіри, появи зморшок [1].

Між волокнами розташовуються основні клітини дерми – фібробласти. Фібробласти – це біосинтетичні фабрики, що виробляють різноманітні сполуки (компоненти міжклітинного матриксу дерми, ферменти, сигнальні молекули тощо) [2]

Дерма не видно зовні. Але від того, в якому стані знаходяться її структури залежить, буде шкіра виглядати пружною або млявою, буде вона гладкою або зморшкуватою чи чистою. Навіть колір шкіри частково залежить від дерми, так як рум'янець шкірі дає кров, яка біжить по судинах дерми. При атрофії дерми та епідермісу шкіра набуває жовтуватого кольору через просвітчастої підшкірної жирової клітковини [23].

Жирова тканина, як випливає з її назви, містить жир. І йому належить бути там, де він є. Краси без жиру не буває, так як саме жирова клітковина надає формам округлість, а шкірі – свіжість і гладкість. Крім того, вона

пом'якшує удари, зберігає тепло і в певні періоди життя жінки допомагає в синтезі жіночих статевих гормонів. Жирова тканина складається з часточок, розділених фіброзною тканиною. Усередині часточки лежать жирові клітини, схожі на мішечки з жиром, а також проходять кровоносні судини. Будь-які порушення якості жирової тканини – накопичення надлишків жиру в клітинах, потовщення перегородок між часточками, набряклість, запалення катастрофічним чином позначаються на зовнішності [33].

Епідермісом є зовнішній шар шкіри, товщина якої в різних ділянках шкіри від 0,07 мм до 2,5 мм і більше. Він утворений багат шаровим епітелієм, верхній шар якого роговіє та поступово злущується. Замість злущених клітин у нижніх шарах епідермісу поступово утворюються нові. Цю його частину називають ростковим шаром, тобто епідерміс здатний до самовідновлення. Повне оновлення епідермісу шкіри в людини триває близько 20 днів. Унаслідок носіння тісного взуття в людини можуть утворюватися мозолі [11].

Епідерміс – це верхній шар шкіри, що складається з безлічі шарів зроговілого епітелію. Його товщина залежить від ділянки тіла. Для прикладу, товщина епідермісу на долонях становить близько 1,5 мм, а на повіках – близько 0,05 мм. Велика частина клітин епідермісу є кератоциновими, вони поступово пересуваються з глибини шкіри на поверхню [15].

Епідерміс представлений п'ятьма шарами: базальним, шипуватим, зернистим, блискучим, роговим. Базальний шар складається з одного ряду базальних кератиноцитів (це клітини циліндричної форми з великими ядрами і щільною цитоплазмою, що синтезують нерозчинний протеїн, необхідний для утворення нових кератиноцитів).

Наступним за базальним шаром йде шипуватий шар, що складається з 3-5 (іноді 15) рядів шипуватих кератиноцитів [7]. Зернистий шар представлений 2-3 рядами клітин. Блискучий шар епідермісу видно на долонях і підшвах, він складається з 3-4 рядів без'ядерних клітин, що містять елеїдин, з якого згодом утворюється кератин. Роговий шар

складається з повністю ороговілих без'ядерних клітин. Найбільш розвинений роговий шар знаходиться на підошвах і долонях, тобто в місцях, де шкіра найбільше піддається механічному впливу. В епідермісі слизових оболонок (крім спинки язика і піднебіння) відсутні зернистий і роговий шари [9].

Розглядаючи будову шкіри, неодмінно варто зазначити, що епідерміс і дерму розділяє базальна мембрана, яка запобігає росту епідермісу в дерму, а також виконує обмінну функцію. Товщина базальної мембрани складає 40-50 нм, вона має нерівні контури.

Будова шкіри: дерма.

Дерма – сполучнотканинний шар шкіри, представлений трьома складовими: волокнами, основною речовиною, клітинами. Дерма утворена переважно волокнистою сполучною тканиною, завдяки еластичності якої шкіра здатна розтягуватися та не заважати рухам. Дерма – це основа для волосся, нігтів, потових і сальних залоз, судин, нервів. У ній виділяють два шари: сосочковий і сітчастий [35].

Верхній шар – сосочковий – складається зі сполучнотканинних волокон і представлений сосочками, що розташовуються між епітеліальними гребнями шипуватих клітин. В деяких його ділянках виявляються м'язові волокна, пов'язані переважно з волоссяними цибулинами. Між сосочковим шаром і підшкірною жировою клітковиною знаходиться сітчастий шар. Він більш товстий, ніж сосочковий, складається з колагенових волокон. Саме сітчастий шар дерми обумовлює міцність шкіри в цілому. Дерма пронизана нервами, кровоносними та лімфатичними судинами [4].

Будова шкіри: гіподерма.

Гіподерма – це третій шар шкіри (підшкірна жирова клітковина), що складається з колагенових, еластичних і ретикулярних волокон, а також жирової тканини. Товщина гіподерми варіюється в залежності від ділянки тіла: від 2 мм (на черепі) до 10 см (на сідницях). Крім того, вона більш товста на дорсальних (зовнішніх) і розгинальних поверхнях, а тонша на вентральних (внутрішніх) і згинальних поверхнях. У деяких місцях гіподерма відсутня: на

повіках, під нігтьовими пластинами, на крайній плоті, малих статевих губах, мошонці [7].

Патології шкіри можна розділити на інфекційні та неінфекційні. Але поділ це справедливо не завжди: наприклад, себорейний дерматит, викликається грибком, який мешкає на поверхні епідермісу у здорових людей, проте без порушення імунітету ніяк себе не проявляє. До того ж, інфекції часто приєднуються вже в розпал патологічного процесу: у хворих на псоріаз нерідко виникають гнійні виразки, які є наслідком бактеріального ураження шкіри.

Статистично найбільш поширеною групою шкірних захворювань, які стають причиною для звернення до лікаря, є дерматози та дерматити – хвороби неінфекційної природи, що супроводжуються сверблячкою, лущенням і зміною кольору шкіри. Подібні захворювання спостерігаються і у дітей, і у дорослих, які страждають алергіями та імунодефіцитами.

2.2. Типи шкір, які слід враховувати під час проведення хімічного пілінгу

Тепер трохи докладніше про типи шкіри, які необхідно враховувати під час вибору методу пілінгу. Для кожного типу шкіри має бути свій пілінг. Але треба пам'ятати і про те, що застосовувати ці засоби потрібно також із різною частотою. Наприклад, тонка та суха шкіра потребує очищення лише раз на два тижні, ні в якому разі не частіше. Жирна шкіра буде рада частіше очищенню, раз на тиждень буде оптимально. Але якщо ваша шкіра сильно лиснить, то пілінг можна застосовувати до трьох разів на тиждень.

При сухій шкірі також потрібно пам'ятати, що їй навряд чи сподобається часте використання жорстких шматочків кісточки або шкаралупи горіха, вони можуть її поранити, ось чому в цьому випадку більше підійде пілінг на основі крему, що містить віск, який очистить і відлущить шкіру. Або можна застосовувати гоммаж, спосіб, про який ми поговоримо нижче.

При нормальній шкірі можна проводити пілінг раз на тиждень.

Якщо ви не знаєте, який пілінг підійде вашому типу шкіри, варто спочатку спробувати його на маленькій ділянці шкіри, щоб переглянути реакцію на цей засіб.

Як і сама людина, його шкіра неповторна. Для правильного догляду за шкірою потрібно знати її тип. Шкіра буває кількох типів: нормальна, суха, жирна, комбінована.

Причому тип шкіри з часом може змінюватись. Це може залежати від багатьох факторів (вік, хвороба, надлишок сонячних променів).

Розглянемо типи шкіри докладніше.

Нормальний тип шкіри уражає молодих людей. Хороший обмін речовин, кровопостачання, нормальний вміст вологи надають шкірі еластичність. Вона слабо лущиться і її легше підтримувати свіжою та чистою. На ній відсутні чорні крапки та червоні плями. Однак згодом через старіння організму нормальна шкіра стає сухою. Тому, якщо у Вас нормальний тип шкіри, намагайтеся зберегти в такому стані якомога довше. При правильному догляді шкіри обличчя процеси старіння стають помітні значно пізніше.

Жирна шкіра відрізняється маслянистим блиском, який є результатом вироблення надмірної кількості шкірного сала. Особливо це помітно в області чола, крил носа та підборіддя – пори розширені та покриті чорними точками. Причинами цього можуть бути неправильне харчування, надмірна вага, сильне потовиділення та інші. Така шкіра також довго не старіє, залишається еластичною, але вона більш схильна до запальних захворювань і її блиск не дуже естетичний.

Суха шкіра обумовлюється уповільненим темпом роботи сальних залоз. Вона виглядає гладкою, але при цьому відчувається стягнутість. Сухий тип шкіри може бути у людей у будь-якому віці. При ньому на шкірі відсутня захисна плівка та відбувається втрата вологи. Така шкіра гостро реагує на зовнішні дії: сонце, сухе повітря, перепади температури. Догляд за сухою шкірою включає її обов'язкове зволоження.

Комбінована шкіра – це часто результат неправильного догляду за обличчям. Як правило, шкіра на щоках та навколо очей суха. Шкіра решти обличчя (чоло, ніс, підборіддя) жирна. Для догляду за комбінованою шкірою необхідно використовувати разом засоби для сухої та жирної шкіри, або спеціальні засоби для комбінованої (змішаної) шкіри.

2.3. Відновлення шкіри після проведення хімічного пілінгу

Відновлення після пілінгу.

Після інтенсивного очищення шкірних покривів знадобиться деякий час на відновлення. Прискорити цей процес можна, якщо:

Дотримуватися рекомендацій лікаря по догляду за обличчям.

Не застосовувати агресивні засоби догляду та уникати відвідування лазні і сауни.

Не застосовувати абразивні скраби та спиртові тоніки по догляду за обличчям. Місяць утримуватися від відвідування солярію та впливу прямих сонячних променів.

Наступні 12 тижнів захищати шкіру від сонячного ультрафіолету засобами з SPF-фактором не менше 50-100 [21].

Відновлення після поверхневого пілінгу.

Проводити такий пілінг найкраще у вечірній час. Після процедури можна використовувати нічний крем, але нанести його більш щільним шаром. Вночі у шкіри буде достатньо часу для відновлення та отримання активних інгредієнтів із кремів або сироваток. Догляд після поверхневого пілінгу повинен включати в себе умивання делікатними засобами, тонізацію, зволоження, захист від ультрафіолету (незалежно від пори року), зволоження та живлення у вечірній час.

Відновлення після серединного пілінгу. Оскільки при проведенні серединного пілінгу відбувається більш глибоке проникнення кислот у дерму, відповідно період реабілітації буде відрізнятися від поверхневого. Залежно від пілінгу, який вам проводили, період відновлення може займати

від 3-х до 8-ми днів. Не всі пілінги викликають помітне лущення, багато виробників пропонує проведення серединних пілінгів без виникнення кірочок. Але якщо у вас все ж таки з'являються кірочки, ні в якому разі не здирайте їх, так само як і не варто додатковими засобами (наприклад, скрабами або брашингом) видаляти лущення. Ви тільки ще більше зашкодите своїй шкірі, і як результат – можна отримати пігментацію. Найчастіше лущення починається на третій день після проведення процедури. Догляд за шкірою після проведення серединного пілінгу залишається таким же: делікатне очищення шкіри, без використання скрабів або інших абразивних косметичних засобів, тонізація, зволожуючі креми, обов'язковий захист від ультрафіолету, живлення та зволоження шкіри в нічний час.

Оскільки глибокий пілінг проводиться виключно під наглядом лікарів і в стаціонарі, то рекомендації по відновленню варто обов'язково узгоджувати зі своїм лікарем. При глибокому пілінгу відбувається досить серйозна травматизація шкіри, тому не варто відходити від схеми відновлення, яку призначить лікар. Допомогати шкірі швидше відновитися не варто, оскільки всі процеси займають певний період часу. Косметолог може запропонувати додати до вашого основного догляду додаткові засоби або ж запропонувати спеціальну серію засобів з відновлення шкіри. Відразу після проведення хімічного пілінгу не можна активно займатися спортом, приймати будь-які теплові процедури (сауна, баня, гаряча ванна), протирати шкіру спиртовмісними засобами, фарбувати волосся, брови, перебувати на сонці [3].

Висновки до II розділу

Хімічний пілінг допомагає вирішити безліч проблем: від постакне та рубців до зморшок і старіння шкіри. Під час процедури майстер наносить на шкіру активні речовини (слабкі розчини кислот). За рахунок цього пошкодження клітини починають швидше відновлюватися, організм виробляє колаген, еластин і гіалуронову кислоту.

Пілінги є надзвичайно популярними у медичній косметології. Ця популярність обумовлена їхньою високою ефективністю, а також відсутністю больових відчуттів та великої кількості протипоказань. Буквально вже через кілька днів після процедури шкіра виглядає значно свіжішою та молодшою, прибираються пігментації, а неглибокі зморшки стають менш помітними. Найбільш сприятливий час для проведення процедури – осінньо-зимовий період, коли сонце вже втрачає високу активність.

РОЗДІЛ III. ОСНОВНІ ПРАВИЛА, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ РОБОТУ В КОСМЕТИЧНИХ САЛОНАХ

3.1. Правила, дотримання яких гарантує безпеку обслуговування в косметичних салонах

Правила надання косметологічних послуг мають законодавчий характер, закріплені у відповідних нормативних актах та є обов'язковими для виконання. Суть їх полягає в тому, щоб у процесі проведення косметологічних процедур не було завдано шкоди ні пацієнту, ні фахівцю, який надає послугу.

Основна увага у правилах приділяється профілактиці поширення небезпечних для клієнтів та самих співробітників інфекцій та захворювань у салонах краси. Відповідно до правил, генеральне прибирання має проводитися не рідше одного разу на тиждень у всіх приміщеннях перукарні відповідно до графіка, затвердженого адміністрацією.

Працівники перукарні, згідно з новими правилами, зобов'язані дотримуватися правил особистої гігієни, а саме: перед початком та після закінчення обслуговування клієнта ретельно мити руки милом; у косметичних кабінетах для обробки рук застосовувати шкірні антисептики; здійснювати догляд за шкірою рук, використовуючи захисні та пом'якшувальні креми, лосьйони; здійснювати косметологічні процедури у гумових рукавичках; не палити та не приймати їжу на робочому місці. Документ також обумовлює склад аптечки, якою мають бути забезпечені працівники зазначених організацій.

- Якщо салон краси відкривається в квартирі, то її слід вивести з житлового фонду.
- Мінімальна площа простору повинна бути не менше 14 м², 7 м² відводиться для основного залу і така площа для інших кімнат.
- Студія не може розташовуватися в підвальному приміщенні.
- У салоні обов'язково повинен бути доступ до водопроводу і каналізації.

- Обов'язково повинна бути хороша вентиляційна система.
- Для оформлення стін не варто використовувати паперові шпалери.
- Освітлення кожного робочого місця повинна бути не менше 40 люксів.
- Має бути окремий вхід.
- У приміщенні повинні бути присутніми наступні зони: хол, роздягальня, жіночий і чоловічий зал, санвузол, склад, приміщення для утилізації.

Вимоги до обладнання:

1. Всі інструменти і витратні матеріали повинні бути сертифіковані і мати документацію.
2. Прилади повинні бути схвалені Міністерством охорони здоров'я.
3. Усе обладнання повинно бути куплено відповідно до договору і мати гарантійне обслуговування.

Вимоги до матеріалів.

У студії має бути три комплекти білизни – фартухи, рушники і халати. Один комплект буде перебувати в роботі, другий – в пранні, а третій буде запасним. Для зручності догляду за ним варто користуватися послугами пральні або ж використовувати одноразова білизна.

Навіть у маленькому салоні краси повинна бути зона очікування, роздягальня, робочі кабінети, санвузол, обідня зона і підсобка.

Кожен вид послуг повинен надаватися в окремому приміщенні. Наприклад, стрижка, завивка, фарбування та інші перукарські процедури повинні виконуватися в основному залі, а все що пов'язано з нігтями, обличчям, тілом – в окремих. Манікюр та педикюр можуть виконуватися в одному приміщенні, але між цими зонами повинна бути перегородка. Солярій повинен бути в окремому приміщенні зі своєю вентиляційною системою.

3.2. Підготовка робочого місця до проведення хімічного пілінгу

Перед початком проведення косметологічних процедур, має бути підготоване робоче місце у відповідність з вимогами вищенаведених нормативних актів.

Робочі місця обладнані меблями, що дозволяють провести обробку миючими і дезинфікуючими коштами. Обробка приміщень передбачає можливість проведення вологого прибирання і дезинфекції. Таким чином, на початку робочого дня приміщення, меблі, обладнання оброблялися, як наказують відповідні інструкції (в тому числі із застосуванням знезаражуючих ультрафіолетових ламп).

Температура і вологість в кабінеті також відповідали вимогам діючих санітарних норм.

На всіх робочих місцях передбачено комбіноване освітлення (загальне і місцеве).

Усі маніпуляції, які можуть привести до пошкодження шкіряних покривал і слизових оболонок, здійснювалися із застосуванням стерильних інструментів і матеріалів. Вироби багаторазового застосування перед стерилізацією підлягали очищенню.

Були додержані всі правила особистої гігієни:

1. перед початком і після закінчення обслуговування клієнта ретельно мили руки милом;
2. у косметичних кабінетах для обробки рук застосовувалися шкіряні антисептики, дозволені до використання у встановленому порядку;
3. для догляду за шкірою рук, використали захисні і пом'якшувальні креми, лосьйони;
4. роботу з агресивними препаратами здійснювали в захисних рукавичках;
5. використання спеціального захисного одягу.

Перед початком пілінга заздалегідь підготовлювалося робоче місце:

Зручно розставлялися необхідні для даної процедури препарати (зайве

прибирали в спеціальну шафу, щоб виключити випадкове застосування)

Розкласти пензлики, спонжи, шпателі і інші витратні матеріали на косметичному столику на відстані досяжності, але так, щоб виключити випадкове падіння їх на підлогу

Поставити ємність з чистою холодною водою.

Підготувати години для проведення хронометражу.

3.3. Загальні правила поведінки працівників в салоні краси

Спілкування з клієнтом у салоні краси повинна підкорятися певним правилам і нормам. Їх дотримання є запорукою якісного сервісу. Зокрема це стосується салонів краси преміум і люкс класу. Насамперед, у спілкуванні з клієнтом потрібно дотримуватися особливих правил етикету. Вітати відвідувачів слід відразу, після того, як вони зайшли в салон краси. Потрібно бути гранично ввічливими і чемними. Правила для всіх працівників салону краси: потрібно намагатися клієнту трохи більше, ніж він розраховує отримати; робочі процеси повинні бути доведені до автоматизму, але не на шкоду якості; не давати волю емоціям і почуттям, навіть в складних конфліктних ситуаціях; перш за все, потрібно відстоювати інтереси організації; потрібно допомагати своїм колегам по мірі можливості.

Чого варто уникати у спілкуванні з клієнтом?

Шкідливі звички співробітників негативно позначаються на репутації закладу. Куріння змушує майстра відриватися від роботи, а запах сигарет складно назвати приємним;

Критика попереднього відвідувача, негативні відгуки про майстрів;

Розмови майстра про життя або професійної діяльності з іншими співробітниками;

Неохайний одяг, інструменти і техніка;

Негативні коментарі щодо зовнішності або поведінки попереднього відвідувача;

Нетактовні висловлювання щодо ціни послуг та платоспроможності

клієнта.

Особливої уваги заслуговує мовленнєва поведінка. Майстри повинні знати про що говорити з клієнтом. Обговорення особистого життя, релігії і політики неприпустимо.

3.4. Санітарні норми в Україні для перукарень і салонів краси

Санітарні норми і їх дотримання – одне з найголовніших вимог сучасної косметології. Контакт зі шкірою клієнта, його кров'ю, виділеннями шкірного жиру разом з усією загальною мікрофлорою – дуже благодатне середовище виникнення багатьох ризиків для здоров'я і самого майстра-косметолога, і всіх його клієнтів в цілому. Не можна навіть передбачити, носієм яких вірусів і хвороб може виявитися наступний пацієнт. Чи був у нього туберкульоз, лікується він від стафілокової або грибкової інфекції, або, що ще страшніше - гепатиту (В і С) і ВІЛ / СНІД.

Санітарія в салоні краси – це в цілому питання його репутації. Перше, на що автоматично звертає увагу клієнт, особливо новий – чисто чи в кабінеті і на столі у косметолога. І якщо професійні нюанси роботи залишаються секретом майстра, то свої висновки, побоювання і враження клієнт забере з собою. Дотримання санітарних норм і правил повинні бути аксіомою для будь-якого б'юті закладу – салону краси, манікюрного або педикюрні кабінету, перукарні. І перш за все – в питаннях дезінфекції та стерилізації. Ніякий канал комунікації не працює так ефективно, як «сарафанне радіо», особливо в сфері індустрії краси. Репутація напрацьовується протягом тривалого періоду часу, а втрачається – миттєво. І існування конкретного закладу на ринку краси – це багато в чому питання його чистоти, питання дотримання санітарних правил і норм.

Санітарні норми, відповідно до яких в Україні працюють такі заклади, як салони краси і перукарні – одне з найголовніших і найважливіших питань їх функціонування загалом. Вони супроводжують увесь процес становлення справи – починаючи від отримання дозволів на її відкриття і закінчуючи

щоденною роботою з дезінфекції та стерилізації обладнання і матеріалів.

Головним законодавчим документом на сьогодні є так званий держстандарт – «Державні санітарні правила та норми для перукарень різних типів ДСПН 2.2.2.022-99», затверджені постановою першого заступника Головного державного санітарного лікаря України 25 березня 1999 р. у редакції від 23.01.2006. Видавниками правил є Міністерство охорони здоров'я України та Головний державний санітарний лікар України. Із текстом документу можна ознайомитися, безпосередньо перейшовши на сайт Верховної Ради України.

Підставою для редакції 2006 р. стала постанова №2 Головного державного санітарного лікаря України, якою вносилися певні зміни в основний документ з метою впорядкування діяльності санітарно-епідеміологічної служби. Постанова була видана на виконання таких документів: Указу Президента України від 01.06.2005 № 901/2005 «Про деякі заходи щодо забезпечення здійснення державної регуляторної політики», положень Закону «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (2806-150) та доручення Прем'єр-міністра України № 49882/16/1-05 від 09.11.2005.

«Державні санітарні правила та норми для перукарень різних типів ДСПН 2.2.2.022-99» мають 8 пов'язаних документів. Два з них нашої теми не стосуються, а інші 6 наводимо для цілісної картини:

«Щодо порядку проходження профілактичних медичних оглядів» (лист Центральної санепідемстанції);

«Щодо скорочення кількості дозвільних документів, упорядкування діяльності державної санітарно-епідеміологічної служби» (постанова Головного державного санітарного лікаря України);

«Оформляємо «Куточок покупця» (документ, поточна редакція прийнята 06.12.2004)

«Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Перелік актів законодавства України та

acquis Європейського Союзу у пріоритетних сферах адаптації (розділи 8–12)» (Закон України);

«Про розгляд питань щодо організації торгівлі на ринках та розміщення суб'єктів підприємницької діяльності» (лист Держкомпідприємництва);

«Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Закон України).

Висновки до III розділу

Стандарти роботи салону краси – це основні правила, яких треба дотримуватися в роботі, щоб нічого не заважало розвитку бізнесу. Практично в кожному салоні краси є свої стандарти.

Хто займається розробкою стандартів? Їх розробкою займається той, хто повинен контролювати їх виконання. Затверджує стандарти керуючий салоном краси. Стандарти деяких салонів краси можуть збігатися в якихось аспектах. Існують загальні правила для салонів краси, а також особливості, які характерні для певного закладу. Особливість роботи працівників перукарень і салонів краси полягає в постійній необхідності підвищення рівня власної кваліфікації, удосконалення своїх професійних знань, умінь і навичок, слідкування за нововведеннями, новими технологіями, методами, прийомами, косметичними препаратами, обладнанням на вітчизняному та світовому ринках унаслідок дуже стрімкого розвитку цього напрямку за останні 10 років.

Означені санітарні правила та норми регламентують всі гігієнічні та санітарно-протиепідеміологічні критерії проектування, реконструкції та експлуатації перукарень різних типів. Містять передмову, загальні положення, 8 розділів з основними вимогами, порядок здійснення правил і 3 додатків.

Основні вимоги – це вимоги щодо:

1. розташування та обладнання приміщень (місце розташування,

склад і площа основних, робочих і допоміжних приміщень, висота приміщень, вимоги щодо покриття меблів тощо);

2. внутрішнього оздоблення (матеріали для внутрішнього оздоблення, колір тонів для фарбування і коефіцієнт відбиття тощо);

3. організації, влаштування та обладнання робочих місць (наприклад, наявність спеціальних крісел або накладних сидінь для дітей, відстань між кріслами і між рядами, висота манікюрного крісла від підлоги, обов'язкове обладнання для косметологічного кабінету тощо);

4. санітарно-технічного устаткування (інженерне устаткування, гігієнічні вимоги до води, правила розміщення вентиляційних систем та повітропроводів тощо)

5. природного та штучного освітлення приміщень перукарні (коефіцієнт природної освітленості, вибір світильників тощо);

6. санітарно-протиепідемічного режиму, проведення перукарських робіт та правил особистої гігієни персоналу перукарень – один з найголовніших розділів, оскільки стосується безпосередньо захисту здоров'я та життя відвідувачів та персоналу (правила дезінфекції та стерилізації приміщень, підлоги, стін, обладнання, професійних інструментів тощо);

7. гігієни праці персоналу перукарень, попередження несприятливого впливу професійних факторів (загальний рівень шуму в приміщеннях, рівні локальної вібрації від перукарського обладнання, правила захисту майстра під час проведення хімічної завивки, забарвлення та знебарвлення волосся, рівень загального мікробного забруднення повітря приміщень та концентрації хімічних речовин у повітрі робочої зони тощо);

8. медичного огляду персоналу, допущення до роботи.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, під час виконання нами магістерського дослідження було зроблені наступні висновки.

1. Нами було проаналізовано та досліджено питання проведення хімічного пілінгу в салоні краси, було визначено поняття «пілінг», «хімічний пілінг», класифікацію та типи пілінгу, також розглянуто особливості проведення хімічного пілінгу, його позитивний та негативний вплив на обличчя людини.

2. Поєднавши належний щоденний догляд за шкірою обличчя з хімічним пілінгом, Ви досягнете фантастичних результатів. У Вас розгладяться зморшки, шкіра насититься вологою, стане пружна і ніжна, наче оксамит, покращиться колір обличчя і звужаться пори.

3. Завдяки використанню засобів для пілінгу ми позбавляємося від відмерлих клітин і вугрів, покращуємо колір обличчя і робимо шкіру гладкою і ніжною на дотик. Завдяки очищеній шкірі вбирання препаратів також збільшується.

4. Незважаючи на те, що пілінги можуть бути різної глибини, у пацієнтів з фототипом вище IV безпечніше застосовувати поверхневі та серединні пілінги. Глибокі пілінги краще уникати через високий ризик перманентних пігментних порушень. Тип, глибина та концентрація пілінгу мають бути обрані, виходячи з патологічного стану. Хімічні пілінги – це не одномоментна процедура, вони повинні повторюватися для збереження результату, досягнення максимального покращення та запобігання рецидивам.

5. З появою лазерів та нових технологій використання хімічних пілінгів поменшало. Однак простота виконання процедури, мінімальна болючість, доступність та співвідношення вартість/ефективність дозволяють хімічним пілінгам утримувати суттєві позиції у терапії дисхромій та фотостаріння. Ретельний відбір пацієнтів, передпілінгова підготовка шкіри, стандартизація пілінгів, постпілінговий догляд та дотримання програми є

необхідними для отримання відмінного косметичного результату.

6. Сучасна косметологія розвивається так стрімко, що часом важко розібратися у всьому спектрі пропонованих послуг, особливо в новинках, процедурах догляду за шкірою та волоссям на основі останніх технологій. Більшості просто страшно записуватися на сеанс кріотерапії або АНА-пілінгу, не розібравшись як слід, що це таке і з чим його їдять, а головне – яку користь можна отримати для себе без шкоди здоров'ю.

7. Під час проведення пілінгу можна досягти наступних результатів:
Профілактика і лікування фото- і хроностаріння шкіри.

Нормалізація діяльності сальних залоз і вирівнювання текстури шкіри в складі комплексної терапії акне і постакне.

Відбілювання шкіри в контексті терапії гіперпігментацій різного генезу.

Лікування себореї.

Усунення стрій.

Терапія гіперкератозу (надмірного зроговіння шкіри) різної локалізації.

Корекція вікових змін шкіри: робота з рельєфом і текстурою шкіри, зменшення глибини дермальних заломів.

При виборі хімічного пілінгу враховується багато факторів: початковий стан якості шкіри; проблема, з якою пацієнт звернувся за допомогою; соціальна активність пацієнта; відповідність уявлення пацієнта про кінцевий результат реальним можливостям конкретного виду пілінгових складових і, звичайно ж, показання та протипоказання до проведення процедури. Дуже важливим є вибір виробника, так як якість пілінгу безпосередньо корелює з відсутністю небажаних наслідків і одержуваним ефектом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 10 речей, яких варто очікувати після першого хімічного пілінгу.
URL: <https://massage-systems.com.ua/ua/news/10-veshchey-kotoryh-stoit-ozhidat-posle-pervogo-himicheskogo-pilinga/>
2. Бронова І.М. Вплив ендокринологічних та психологічних чинників на епідеміологію акне у жінок. Збірник робіт за матеріалами науково-практичної конференції «Дерматовенерологія в розробках молодих науковців», 19-20 листопада 2015 року м. Київ. Дерматовенерологія. Косметологія і сексопатологія. 2015. № 3-4. С. 108.
3. Відновлення шкіри обличчя після пілінгу в домашніх умовах.
URL: <https://organic-store.in.ua/beauty/1095-vidnovlennia-shkiry-oblychchia-pislia-pilinhu-v-domashnikh-umovakh.html>
4. Відновлення шкіри обличчя після пілінгу. URL: <https://bhuh.com.ua/uk/vidnovlennya-shkiry-oblychchya-pislya-pilingu/>
5. Гліколевий пілінг: огляд процедури. URL: <https://xn----7sbahhlsephekjrcbds2aw5rqcm.com.ua/articles/glikolevyu-piling-obzor-procedury>
6. Голлівудський пілінг Джесснера – чому від цієї процедури без розуму всі зірки. URL: <https://ukr.media/fashion/443924/>
7. Дерматологія і венерологія: Підручник для мед. ВНЗ I-III р.а. Затверджено МОЗ / Степаненко В. І., Чоботарь А. І., Бондарь С. О. К.: ВСВ Медицина, 2015. 336 с.
8. Дерматологія та венерологія: навч. посіб. для підгот. студ. закл. ВМО зі спец. «Медицина» з тем, які винесено для самоств. роботи / О. І. Денисенко, М. П. Перепічка, М. Ю. Гаєвська [та ін.]. Чернівці : БДМУ, 2019. 166 с. Бібліогр.: с. 166.
9. Детальніше про пілінги. URL: <https://medik8.ua/page/peels-lowdown>
10. Дроговоз С. М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту: підруч.-довід.; авт.-уклад.: В. І. Корнієнко, А. Л. Штробля, В. В. Дроговоз; за ред. С. М. Дроговоз; НФаУ. Х.: Тітул, 2017. 480 с.

11. Жовтий пілінг для обличчя. URL: <https://coolaser.clinic/uk/doglyadova-kosmetologiya-dlya-oblychchya/zhovtyj-piling-dlya-oblychchya/>
12. Клінічна косметологія: навч.-метод. посіб. для студентів вищ. навч. закладів. / О. В. Крайдашенко, О.О. Свинтозельский, О.А. Михайлик. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2017. 80 с.
13. Конспект заняття з навчального предмету «Технології» для 11 класу на тему «Етапи догляду за шкірою обличчя. Шкірні лінії. Що таке пілінг і для чого він потрібний». URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-tehnologi-dlya-11-klasu-na-temu-etapi-doglyadu-za-shkiroyu-oblichchya-piling-200771.html>
14. Кулик Р.М. Види пілінгу та його основне призначення. URL: https://lviv.oxford-med.com.ua/media-center/publikacii/vidy_pilinga_i_ego_osnovnoe_naznachenie/
15. Мигдальний пілінг для омолодження та очищення шкіри обличчя. URL: <https://ua.cosmohit.ua/article/1009>
16. Мигдальний пілінг. URL: <https://xn----7sbahhlsephekjrcbds2aw5rqcm.com.ua/mindalyny-piling>
17. Пілінг Melaspeel J2 (Джеснера). URL: <https://incanto.kiev.ua/novinki/melaspeel-j2-hollywood-peeling.html>
18. Пілінг косметичний. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/813/piling>
19. Пілінг обличчя при лікуванні прищів, вугрового висипу (акне). URL: <https://dobrota.ua/services/pilingi-dlya-lecheniya-akne-ukr/>
20. Пілінг обличчя. Що? Де? Коли? URL: <https://salonkrem.com.ua/tpost/bb4y970c11-plng-oblichchya-scho-de-koli>
21. Пілінг трихлороцтовою кислотою. URL: <https://odelik.com.ua/ua/pylynh-trykhlorkusnoi-kyslotoi-tca/>

22. Пілінг фруктовими кислотами: про глибину впливу і правила застосування. URL: <https://tsn.ua/lady/krasota/kosmetologiya/piling-fruktovimi-kislotami-pro-glibinu-vplivu-i-pravila-zastosuvannya-1673143.html>

23. Пілінги обличчя: оновлення шкіри на клітинному рівні. URL: <http://www.oneb.com.ua/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%D0%B8/%D0%BA%D0%BE%D1%81%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D1%87%D1%8F/%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B3%D0%B8>

24. Пілінги: особливості та переваги різних видів процедури. URL: <https://cpgcenter.com.ua/novyny/kosmetologiya-uk/pilingy-osoblyvosti-ta-perevagy-riznyh-vydiv-proczedury>

25. Проектування салону краси. URL: https://ukrsalon.com.ua/blogs/cat_dlya-rukovoditeley-salonov/proektirovanie-salona-krasoty?lang=ua

26. Рекомендації щодо застосування хімічних пілінгів. URL: <https://pro.bhub.com.ua/cosmetology/rekomendaciyi-shchodo-zastosuvannya-himichnih-pilingiv>

27. Розуміння потреб шкіри – Типи і стани здоров'я шкіри. URL: <https://www.ua.eucerin.ua/about-skin/basic-skin-knowledge/skin-types>

28. Саліциловий пілінг обличчя: що це за процедура і чи можна її провести самостійно. URL: <https://ukr.media/fashion/416952/>

29. Типи обличчя (реферат). URL: <https://ukrreferat.com/chapters/rizne/tipi-oblichchya-referat.html>

30. Фармакологія. Підручник / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. [та ін.]; за ред. проф. І. С. Чекмана. Вінниця, Нова книга, 2017. 784 с.

31. Хімічний пілінг – ефективне очищення проблемної шкіри. URL: <https://www.bellezza.ua/ua/himicheskii-piling-litsa/himicheskii-piling-litsa>

32. Хімічний пілінг обличчя та шкіри – навіщо робити, відповіді на популярні питання. URL: <https://vidnova.ua/stati/himicheskij-piling-litsa-i-kozhi-zachem-delat-otvety-na-populyarnye-voprosy.html>
33. Хімічний пілінг обличчя. URL: <https://brennerclinic.com.ua/ukr/services/khimichnij-piling-dlya-oblichchya/>
34. Хімічний пілінг та його різновидності. URL: <https://fineline.ua/himichnyj-piling/>
35. Хімічний пілінг фруктовими кислотами в домашніх умовах. URL: https://profistyle.in.ua/ua/reviews/himicheskij_piling_fruktovymi_kislotami_v_domashnih_usloviyah-ua Profistyle
36. Хімічний пілінг. URL: <https://brass.if.ua/service/chemical-face-pilling-2020/>
37. Хімічний пілінг. URL: <https://tricholog.com.ua/himichnij-piling>
38. Хімічні пілінги. URL: <https://brennerclinic.com.ua/ukr/services/piling-doglyad/>
39. Хімічні пілінги. URL: <https://kosmetolog-tomashivska.if.ua/%D1%85%D1%96%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B3%D0%B8/>
40. Хімічні пілінги: що собою являють і чим відрізняються. URL: <https://tsn.ua/lady/krasota/kosmetologiya/himichni-pilingi-scho-soboyu-yavlyayut-i-chim-vidriznyayutsya-1431417.html>
41. Циснецька А. В. Сучасні технології, естетичні процедури та фізіотерапія в дерматології та косметології. Львів: Манускрипт, 2008. 176 с.
42. Що таке пілінг обличчя? Види пілінгу. URL: <https://ua.beautystory.com.ua/publishing/piling-litsa--chto-takoe-vidi-pilinga>
43. Що таке пілінг, та чому варто його робити? URL: <https://savanna.in.ua/shcho-take-piling/>
44. Щоденний догляд за шкірою обличчя крок за кроком. URL: <http://surl.li/mivpa>

45. Як доглядати за шкірою обличчя після пілінгу. URL:
<https://christinacosmetics.ua/yak-doglyadaty-za-shkiroju-oblychchya-pislya-pilingu>

46. Як правильно проводити пілінг шкіри обличчя? URL:
<https://novoderm.com.ua/yak-pravylno-provodyty-pilinh-shkiry-oblychchya/>

ДОДАТКИ

Національний фармацевтичний університет

Факультет медико-фармацевтичних технологійКафедра косметології і ароматологіїРівень вищої освіти другий магістерськийСпеціальність 226 Фармація, промислова фармаціяОсвітня програма ОП Технології парфумерно-косметичних засобів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри
косметології і ароматологіїОксана РЯБОВА

«01» вересня 2023 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧКИ ВИЩОЇ ОСВІТИ****Анжели ПРОЦЕНКО**1. Тема кваліфікаційної роботи: Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покривикерівник кваліфікаційної роботи Олександр ПАСІЧНИК к.мед.н.

(прізвище, ім'я, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом НФаУ від “ 01 ” листопада 2023 року № 242

2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи _____

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи робота викладена на 52 сторінках машинопису і складається зі вступу, трьох розділів, списку використаних джерел, що містить 46 найменувань. Обсяг основного тексту 44 сторінок4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) розробити, обґрунтувати та впровадити в косметологічну практику раціональні схеми корекції косметичних недоліків шкіри у жінок з використанням косметологічних процедур та косметичних препаратів; досліджувати ефективність запропонованих схем корекції на різних етапах їх впровадження

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

рисунок – 1таблиці – 0

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада консультанта	Підпис, дата			
		завдання видав		завдання прийняв	
1.	Олександр ПАСІЧНИК, доцент каф. КіА	01.09.23		01.09.23	
2.	Олександр ПАСІЧНИК, доцент каф. КіА	09.10.23		09.10.23	
3.	Олександр ПАСІЧНИК, доцент каф. КіА	01.11.23		01.11.23	

7. Дата видачі завдання _____ 02.03.21 _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів кваліфікаційної роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел.	вересень	виконано
2.	Розробка методології дослідження.	жовтень	виконано
3.	Сбір анамнезу у пацієнтів досліджуваної групи. Оформлення необхідної документації.	листопад	виконано
4.	Розробка індивідуальних схем корекції. Підпис листа інформаційної згоди.	листопад	виконано
5.	Інструментальні дослідження стану шкіри пацієнтів досліджуваної групи до впровадження схем корекції	листопад	виконано
6.	Впровадження схем косметичного догляду	листопад - грудень	виконано
7.	Інструментальні дослідження стану шкіри пацієнтів досліджуваної групи після впровадження схем корекції.	грудень	виконано
8.	Викладення основного матеріалу.	грудень	виконано
9.	Оформлення магістерської роботи.	грудень	виконано
10.	Оформлення документів до захисту.	січень	виконано

Здобувачка вищої освіти _____

Анжела ПРОЦЕНКО

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Олександр ПАСІЧНИК

ВИТЯГ З НАКАЗУ № 242
по Національному фармацевтичному університету
від 01 листопада 2023 року

Затвердити тему, керівника та рецензента кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти заочної форми здобуття освіти факультету медико-фармацевтичних технологій НФаУ 2024 року випуску:

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові здобувача вищої освіти	Тема кваліфікаційної роботи (українською мовою)	Тема кваліфікаційної роботи (англійською мовою)	Керівник кваліфікаційної роботи	Рецензент кваліфікаційної роботи
1.	Проценко Анжела Юріївна	Хімічні пілінги: застосування при корекції косметичних недоліків	Chemical peels: application in the correction of cosmetic imperfections	к.мед.н., Пасічник О. В.	доц. Андрєєва О.О.

ПІДСТАВА: службова записка завідувача кафедри про затвердження теми кваліфікаційної роботи, керівника та рецензента.

З оригіналом згідно:

Декан факультету медико-фармацевтичних технологій О.І. Набока

ВИСНОВОК

**Комісії з академічної доброчесності про проведену експертизу
щодо академічного плагіату у кваліфікаційній роботі
здобувача вищої освіти**

№ 124995 від « 28 » грудня 2023 р.

Проаналізувавши випускню кваліфікаційну роботу за магістерським рівнем здобувача вищої освіти денної форми навчання Проценко Анжели Юріївни, 5 курсу, _____ групи, спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, на тему: «Хімічні пілінги: застосування при корекції косметичних недоліків / Chemical peels: application in the correction of cosmetic imperfections», Комісія з академічної доброчесності дійшла висновку, що робота, представлена до Екзаменаційної комісії для захисту, виконана самостійно і не містить елементів академічного плагіату (копіляції).

**Голова комісії,
професор**

Інна ВЛАДИМИРОВА

16%

14%

ВІДГУК

наукового керівника на кваліфікаційну роботу другого (магістерського) рівня

вищої освіти спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

Анжели ПРОЦЕНКО

на тему: «Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покриви»

Актуальність теми. Хімічний пілінг – це процедура естетичної медицини, яка сьогодні все частіше використовується жінками і молодим дівчатами. Це не дивно, оскільки така процедура володіє омолоджувальними, поновлюючими, очисними властивостями, а також збільшує вироблення еластину й колагену. Існують різноманітні хімічні пілінги, а при їхньому виборі як догляду за шкірою краще за все звернутися до фахівця.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість. У роботі наведено моніторинг спеціалізованих літературних джерел медичного, фармацевтичного і косметологічного профілю. Численними дослідженнями показано науково-практичне обґрунтування застосування хімічного пілінгу з в корекції косметичних недоліків шкіри у пацієнтів різних вікових груп. Визначено вплив хімічного пілінгу на візуальні характеристики шкіри обличчя і шиї пацієнтів різних вікових груп. Визначено вплив хімічного пілінгу на функціональні параметри шкіри обличчя і шиї пацієнтів різних вікових груп.

Оцінка роботи. Роботу виконано на високому професійному рівні, розв'язано поставлені цілі та впроваджено завдання дослідження. У роботі використано методологію наукового пізнання. Послідовно застосовані загальнонаукові методи: аналіз (проспективний та ретроспективний), синтез (порівняльно-порівняльний), а також приватно-наукові методи (клінічні, інструментальні, соціометричні, статистичні). Автором виконано весь обсяг досліджень: проведено дослідження функціональних показників шкіри, проведено обробку та аналіз отриманої інформації, складена база даних та вироблена її статистична обробка.

Загальний висновок та рекомендації про допуск до захисту. При проведенні експерименту Анжела ПРОЦЕНКО продемонструвала гарні знання в сфері практичної косметології та справилась з поставленою задачею, виявивши при цьому здібності до проведення самостійних досліджень. Роботу рекомендовано до захисту

Науковий керівник:

Олександр ПАСІЧНИК

«08» грудня 2023 р.

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну роботу другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація**

Анжели ПРОЦЕНКО

на тему: «Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покриви»

Актуальність теми. У молодому віці наша шкіра здатна швидко оновлюватися. Але приблизно після 30 років швидкість регенерації тканин істотно сповільнюється. Через скупчення пошкоджених волокон на поверхні шкіри з'являються зморшки, а її відтінок стає тьмяним. Але якщо ороговілий шар відмерлих клітин видалити, епідерміс знову набуває молодий і сяючий вигляд. Одним з найбільш доступних та ефективних способів стимулювання цього процесу, є проведення хімічного пілінгу.

Теоретичний рівень роботи. У роботі наведено моніторинг спеціалізованих літературних джерел медичного, фармацевтичного і косметологічного профілю. Розглянуто основні аспекти корекції косметичних недоліків в умовах косметологічних установ. Складені індивідуальні карти клієнтів, пацієнти ознайомлені з протоколами проведення процедур. Проведена діагностика стану шкірних покривів із застосуванням біофізичних методів дослідження.

Пропозиції автора по темі дослідження. Враховуючи особливості підходу до корекції косметологічних недоліків, автором була наведена концепція досліджень, яка дозволила розробити індивідуальні ефективні й безпечні схеми корекції в умовах косметологічних установ. Вибрано об'єкти досліджень, які обумовлюють ефективність впровадження розроблених схем корекції в умовах косметологічних установ. Відпрацьовано основні методи досліджень, які дозволяють проконтролювати й довести ефективність впровадження розроблених схем корекції в умовах косметологічних установ.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість. Після проведення курсу процедур у пацієнтів досліджуваної групи спостерігали позитивну динаміку клінічних та біофізичних показників шкіри.

Недоліки роботи. Відсутні публікації автора за темою роботи.

Загальний висновок і оцінка роботи. Робота виконана на високому професійному рівні, відповідає усім вимогам і може бути представлена в Державну екзаменаційну комісію для захисту.

Рецензент

доц. Інна ОТРИШКО

«12» грудня 2023 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Витяг з протоколу
засідання кафедри косметології і ароматології НФаУ
№ 11 від 18 грудня 2023 року**

Голова: завідувачка кафедри, кандидат мед. наук, доц. Рябова О.В.

Секретар: доц. Мартинюк Т.В.

ПРИСУТНІ: зав. каф., доц. Рябова О.В., проф. Башура О.Г., проф. Філіпцова О.В., доц. Мартинюк Т.В., доц. Петровська Л.С., доц. Пасічник О.В., ас. Ковальчук К.О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про представлення до захисту в Екзаменаційну комісію кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти випускного курсу НФаУ 2024 року випуску

СЛУХАЛИ: Про представлення до захисту в Екзаменаційній комісії кваліфікаційної роботи на тему: «Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покриви» здобувачки вищої освіти випускного курсу НФаУ 2024 року випуску Анжела ПРОЦЕНКО

Науковий (-ві) керівник (-ки) доц. Олександр ПАСІЧНИК

Рецензент доц. Олена АНДРЕЄВА

УХВАЛИЛИ: Рекомендувати до захисту кваліфікаційну роботу здобувачки вищої освіти 5 курсу 1а ДВ групи Анжела ПРОЦЕНКО

(прізвище, ім'я)

на тему: «Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покриви»

Голова

завідувачка кафедри,
кандидит мед. наук, доц.

(підпис)

Оксана РЯБОВА

Секретар

доцент

(підпис)

Тетяна МАРТИНЮК

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОДАННЯ ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувачка вищої освіти Анжела ПРОЦЕНКО до захисту кваліфікаційної роботи за галуззю знань 22 Охорона здоров'я спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація освітньою програмою Технології парфумерно-косметичних засобів на тему: Дослідження впливу вільних радикалів на шкірні покриви

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ / Ольга НАБОКА

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувачка вищої освіти Анжела ПРОЦЕНКО продемонструвала гарні знання в сфері практичної косметології та справилась з поставленою задачею, виявивши при цьому здібності до проведення самостійних досліджень.

Керівник кваліфікаційної роботи

Олександр ПАСІЧНИК

«08» грудня 2023 р.

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу розглянуто. Здобувачка вищої освіти Анжела ПРОЦЕНКО допускається до захисту даної кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувачка кафедри
косметології і ароматології

Оксана РЯБОВА

«18» грудня 2023 р.

Кваліфікаційну роботу захищено

у Екзаменаційній комісії

« ___ » _____ 2024 р.

З оцінкою _____

Голова Екзаменаційної комісії,

доктор медичних наук, професор

_____ / Людмила БОЛОТНА /